

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Elena Covalenco,

Judecători – Ion Guzun, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Iurie Bejenaru,

juducând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

Buga Victor XXXXX, născut la XXXXX, originar și XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 10.04.2017 - 13.03.2018;

instanța de apel: 19.04.2018 - 29.05.2018;

instanța de recurs: 20.07.2018 - 13.11.2018.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătorei Criuleni din 13 martie 2018, Victor Buga a fost declarat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 400 unități convenționale.

Cererea procurorului cu privire la confiscarea specială a fost admisă parțial și s-a dispus încasarea de la Victor Buga în beneficiul statului suma de 50 euro.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, prima instanță examinând cauza penală în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a constatat că inculpatul Victor Buga, în luna septembrie 2016, aflându-se la domiciliul său din XXXXX în cadrul discuției întreținute cu Valentina Urechii, a susținut că deține influență asupra angajaților din cadrul Secției înmatriculare a Transportului și Calificare a Conducătorilor Auto Criuleni a ÎS „Cris Registru” și contra sumei de 350 euro îi va putea determina pe aceștia să asigure susținerea cu succes de către Valentina Urechii a examenului teoretic și practic la categoria auto „A” și „B”. Ca rezultat, Victor Buga a pretins și a primit de la Valentina Urechii mijloace bănești în sumă de 350 euro, care conform cursului BNM constituie 7 680 lei.

În continuare, urmând indicațiile lui Victor Buga, s-a înscris pentru susținerea examenelor în vederea obținerii permisului de conducere categoria „A” și „B”, iar în luna septembrie 2016 a avut două tentative de susținere a examenului auto și obținerea permisului de conducere pentru categoria „A” și „B”, însă de fiecare dată a fost respinsă la proba practică, iar la proba teoretică a fost admisă.

În rezultat, Valentina Urechii i-a solicitat lui Victor Buga restituirea sumei de 350 euro, care i-a fost transmisă, iar acesta din urmă i-a restituit doar suma de 300 euro, motivând că 50 euro i-a transmis persoanelor care erau responsabile de primirea examenului la proba teoretică.

3. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, procurorul a declarat apel prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea ce ține de neconfiscarea din contul inculpatului, Victor Buga, în condițiile art. 106 alin. (2) lit. b) a sumei de 300 euro ca fiind bunuri rezultate din infracțiune și dispunerea confiscării speciale în conformitate cu prevederile art. 106 alin. (2) lit. b) Cod penal din contul inculpatului a sumei de 350 euro.

Totodată, a menționat că, instanța de fond la emiterea sentinței a dat o apreciere corectă probelor administrate de către organul de urmărire penală, însă neîntemeiat a respins solicitarea procurorului privind confiscarea specială din contul lui Victor Buga a sumei de 350 euro în calitate de bunuri rezultate din infracțiune, or faptul că inculpatul a restituit o parte din suma pretinsă nu exclude confiscarea din contul acestuia în condițiile art. 106 alin. (2) lit. b) Cod penal a sumei de 300 euro - ca fiind rezultată din infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2018, a fost respins apelul declarat de către procuror ca fiind nefondat cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a conchis că, instanța de fond pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de către inculpatul, Victor Buga, iar vina acestuia se dovedește integral de întreaga sistemă de probe, cum ar fi: *declarațiile inculpatului, Victor Buga; părții vătămate, Valentina Urechii (f. d. 7); procesul-verbal de ridicare a obiectelor actelor din 12.10.2016 (f. d. 9, 10-15); procesul-verbal de ridicare a obiectelor, actelor din 21.10.2016 (f. d. 27); procesul-verbal de ridicare a obiectelor, actelor din 13.10.2016 (f. d. 17); procesul-verbal de cercetare a obiectelor, actelor din 13.10.2016 (f. d. 19).*

Subsidiar, instanța de apel a conchis că aceste probe, confirmă, cu certitudine că inculpatul prin acțiunile sale intenționate a comis fapta prevăzută la art. 326 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi, *trafic de influență, caracterizată prin pretinderea și primirea, personal, de bani, pentru sine sau pentru o altă persoană, de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să*

îndeplinească sau nu ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Mai mult, instanța de apel a reamintit că, inculpatul a înaintat o cerere scrisă prin care și-a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a ținut cont de prevederile legislative, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Așadar, infracțiunea comisă de către inculpat este atribuită conform art. 16 Cod penal, la categoria infracțiunilor mai puțin grave, inculpatul a comis infracțiune pentru prima dată, anterior n-a fost supus răspunderii penale, a recunoscut pe deplin vina și sincer regretă de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza urmăririi penale și n-a solicitat administrarea de probe noi, drept urmare instanța de fond a aplicat o pedeapsă proporțională.

Referitor la solicitarea procurorului ce ține de confiscarea specială din contul inculpatului, Victor Buga, a sumei de 350 euro, instanța de apel a menționat că este nefondată și a respins-o, din următoarele considerente:

Potrivit art. 106 alin. (2) Cod penal, confiscarea specială, este o măsură de siguranță cu caracter patrimonial, care constă în trecerea, forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor care au servit la săvârșirea faptei penale sau au rezultat din săvârșirea acestora, ori sunt deținute contrar legii. Ea se aplică în scopul excluderii pericolului de a fi săvârșite noi fapte penale.

În speță, instanța de apel a constatat că, banii în sumă de 300 euro au fost întorși de către inculpatul, Victor Buga, părții vătămate, Valentina Urechii, și astfel, de la inculpat este necesar de confiscat doar suma de 50 euro, în caz contrar, suma de 300 euro ar fi încasată de la Victor Buga de 2 ori, ceea ce vine în contradicție cu legislația națională.

Astfel, instanța de apel a menționat că, reieșind din circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, coroborate cu cerințele de a proteja dreptul de proprietate, încasarea de 2 ori de la inculpat a sumei de 300 euro, ar fi o imixtiune în dreptul de proprietate neproporțională cu gravitatea faptei săvârșite.

În această ordine de idei, instanța de apel a indicat că, instanța de fond a oferit o apreciere corectă referitor la încasarea parțială de la inculpat în beneficiul statului suma de 50 euro, a stabilit în baza căror probe a considerat că doar aceste mijloace au fost dobândite prin infracțiune, respectiv, solicitarea procurorului ce ține de încasarea din

contul inculpatului, Victor Buga, a sumei de 350 euro, instanța de apel a respins-o ca neîntemeiată.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod penal, prin care solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, procurorul susține că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, invocând repetat aceleași argumente indicate în cererea de apel.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze, parțial sau total, hotărârea atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi-evazivi, reprezintă motiv de casare.

Colegiul penal lărgit indică că, procurorul în recurs, drept temei pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus

neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței. Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Astfel, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că instanța de apel chiar dacă își motivează decizia, este neclară poziția acesteia în privința neaplicării prevederilor art. 106 Cod penal, or ultima doar citează prevederile articolului menționat fără a face o analiză amplă.

Instanța de apel în pct. 4.1. din prezenta decizie respinge cererea procurorului cu privire la aplicarea confiscării speciale indicând că, suma de 300 de euro, inculpatul a întors-o părții vătămate, de aia nu poate fi încasată de la Victor Buga de două ori, fără a-și motiva clar poziția prin prisma prevederilor art. 106 Cod de procedură penală, or simplul fapt că instanța de apel a menționat și citat articolul respectiv nu reprezintă o motivare în corespundere cu rigorile art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului.

Colegiul penal lărgit reamintește că, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existența unui proces echitabil.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și oferă posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (*Suominen v. Finlandei* § 37(2003), *Kuznetsov și alții v. Rusiei* § 85. (2007))

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (*Hirvisaari v. Finlanda*, § 30 (2001)).

Obligația instanței de a motiva sentința, constă în necesitatea de stabilire a adevărului, iar judecătorul să-și formeze convingerea asupra acestui adevăr și că realitatea este conformă convingerilor sale. Totodată obligația motivării este o garanție pentru părți în primul rând, precum și pentru alte persoane care pot cunoaște motivele pentru care judecătorul a pronunțat sentința respectivă. Motivarea este importantă pentru părți în cazul exercitării dreptului de atac a sentinței precum și pentru instanțele superioare, care să o poată verifica din punctul de vedere al legalității și temeiniciei acesteia.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, nemotivarea clară și concisă a soluției pronunțate de către instanța de apel reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel, ce se consideră eroare de drept și este temei pentru recurs.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar.

Totodată, Colegiul penal lărgit indică că eroarea comisă de către instanța de apel nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art. 414 Cod de procedură penală, să înlăture erorile enumerate mai sus, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor prezentate, minuțios să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, să țină seama de cele expuse în prezenta decizie legate de justa apreciere, sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor împrejurărilor cauzei, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și recurs și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

admite recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Dorina Tăut, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din din 29 mai 2018, în cauza penală în privința lui Buga Victor XXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac, publicată integral la **11 decembrie 2018**.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Ion Guzun

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Iurie Bejenaru